

1998'in Hızlı Matları

Her ne kadar satranç literatüründe oyunun daha başlangıç evresinde görülen matlar çokça bulunsa da, her yıl bu hızlı matlardan ve benzerlerinden yine de görülür. Hızlı matlar genelde açılıştaki dikkatsizlik, dalgınlık ya da yanlış bilgidен kaynaklanır. 1998 yılında da bu gibi hızlı mat örnekleri görüldü. İşte bunlardan bazıları.

Andreas Schieder-Bernd Sorg Avusturya (takım oyunu) 1998 Taş Duvarı Atağı A40

1.d4 e6 2.f4 b6 3.e3 Fb7 4.Ad2 f5 5.Adf3!?

Beyaz açılış kurallarına sadık kalarak oyununu sürdürüyor. Şah kanadında insiyatifi ele almak üzerine kurduğu sağlam planları var.

5...Af6 6.Fd3 Fe7 7.Ah3!? O-O 8. O-O c5 9.b3 Ae4 10.Fb2 Ff6 11. Fxe4!

Bu değerli Fil'i değişime sokmak kadar garip görünen bir hamlenin bir mat atağı yarattığını kim tahmin edebilirdi?

11...Fxe4 12.Afg5 Fb7**7

13.Axh7! Şxh7 14.Vh5+ Şg8 15. Ag5 Fxg5

Eğer 15...Ke8, o zaman Beyaz 16. d5!! Fxb2 (16...Fxd5 17.Vf7+ Şh8 18.Fxf6) 17.Vf7+ Şh8 18.Kf3'le kazanır.

16.fxg5 Vc7 17.d5! Fxd5 18.g6 1-0.

Krzysztof Kogalski-Krzysztof Wilk/ Rowy 1998 KEVG Chigorin D07

1.d4 d5 2.c4 Ac6 3.Af3 Fg4 4.e3 e5 5. dxe5 dxc4 6.Va4 Vd7 7.Vxc4 O-O-O

Endülüsten bir satranç minyatürü.

8.Fe2**1

8...Axe5! 9.Ve4 Eğer 9.Axe5 Vd1+! 9...Axf3+ 10.Fxf3?? Vd1+! 0-1

David Rozmbersky-Petr Kubala Çek Cumhuriyeti 1998 Nimzo-Hint E35

1.d4 Af6 2.c4 e6 3.Ac3 Fb4 4.Ve2 d5 5.cxd5 exd5 6.Fg5 h6 7.Fh4 c5 8.dxc5 Ac6 9.e3 g5 10.Fg3 Va5 11. O-O-O?!

Burada rok yapmak cesurca ve iyi görünüyor, ancak stratejik açıdan bir hayli tehlikeli çünkü Siyah'a açık bir hedef sunuyor.

Teori 11.Af3 Ae4 12.Ad2 Axc3 13.bxc3 Fxc3 14.Kb1 Fb4 15. Fd6!, söyler ve Beyaz'ın konumu iyidir.

11...Fe6 12.Ab5?

Yine tipik ve bu durumda belirleyici bir hata. Beyaz gelişimini tamamlamadan taş peşine düşüyor. Ceza çok ağır ve estetik gelecek:

12...Vxa2 13.Ac7+ Şe7 14.Fd6+ Şd7 15.Axa8 Kxa8 16.Fb5 Ae4 17.Af3 Ff5 18.Ae5+ Şc8 19.Axc6 Va1+ 20.Vb1**3

20...Ad2!! 0-1

Eğer 21.Vxa1 Ab3 mat.

IM Alfonso Komero Holmes-So- to Perez Malaga 1998 Sicilya Rossolimo B30

1.e4 c5 2.Af3 Af6 3.Ac3 Ac6 4.Fb5 Ad4 5.e5 Axb5 6.Axb5 Ad5 7.Ag5 h6?

Bir süre önce bu devam yolu 8.Ae4 a6 9.Abc3 e6'den sonra iyi olarak görülüyordu.

8.Axf7! Şxf7 9.Vf3+ Şe6 10.c4 Ab6

Alternatif hamle olan 10...Ab4'de çok iyi değil 11.a3 Ac6 12.g4!!, ya da 11...Ac2+ 12.Şd1 Axa1 13.g4!! ve bir sonraki hamlede mat.

11.d4! d5 12.dxc5 Axc4 13.Ad4+ Şd7

Eğer 13...Şxe5 14.Vf4 mat.

14.e6+ Şc7 15.Ff4+ 1-0

Vanderhallen-Skjoldan Mureck 1998/Petroff C42

1.e4 e5 2.Af3 Af6 3.Axe5 Ac6!? 4.Axc6 dxc6 5.d3 Fc5 6.Fg5?? Axe4! Buradan itibaren 7.Fxd8? Fxf2+ 8.Şc2 Fg4 mat.

Bu kez de açılışta doğru bir atağın nasıl mata gittiği üzerine bir örnek var. Eski ve uzun bir açılış rakibi çoğu zaman şaşırır. Bu gibi açılışların altında özellikle de gambit varyasyonlarında genelde beklenmedik ve hızlı mata giden yollar yatar.

IM Maris Krakops-IM Viesturs Meijers/ Latvia (team ch) 1998 Danimarka Gambiti C21

1.e4 e5 2.Fc4 d6 3.d4 exd4 4.c3 dxc3 5.Axc3 Ad7?!

ECO şu yolu önerir 5...Af6 6.e5 Ve7 7.Af3 Abd7 8.O-O Axe5

9.Axe5 dxe5 10.Ke1 Mieses-Pillsbury, Monte Carlo 1903'teki oyunlarında olduğu gibi açık ve belirsiz.

6.Af3 Ab6 7.Fb3 Fe7 8.a4 Af6?

Yüzyıldır bilinen bir mat atağı başlı-

yor. Siyah iyi ya da kötü olduğunu tartışmadan 8...a5 oynamalıydı.

9.a5 Abd7**6

10.Fxf7+! Şxf7 11.Ag5+ Şg6

Şimdiden bir savunma görülmüyor:

11...Şe8 ya da 11...Şf8 Vezir'i 12.Ae6 ile

kaybeder, ve 11...Şg8 12.Vb3+ d5 13. Axd5 sonra Siyah hemen mat olur.

12.f4 Ae5 13.f5+! Fxf5 14.exf5+ Şxf5 15.Vc2+ 1-0

Altta iki oyunda da, yanlış uzun rok yapmak ve gelişimden önce taş peşine düşmek gibi iki büyük stratejik hata bu kez Siyah'ın yıkım sebepleri olacak. Hamleleri dikkatle inceleyin.

Antonio P. Santos-Nuno Rodrigues/ Almada 1998 Albin Karşı Gambit D08

1.d4 d5 2.c4 e5 3.dxe5 d4 4.Af3 Ac6 5.Ff4 Fe6? Uzun rok için hazırlıklar oysa teoriye göre 5...Age7 6.Abd2 Ag6 7.Fg3 Fc5 8.a3 a5, burda ...Ve7 ve ...O-O düşünceleri var.

6.Abd2 Vd7 7.Va4 Age7 8.O-O-O Ag6

Dünya Satranç Şampiyonları

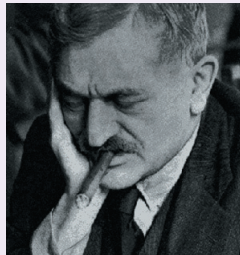
Emanuel Lasker

Emanuel Lasker 24 Aralık 1868 yılında Almanya'nın şimdiki Polonya sınırlarında bulunan Brandenburg kentinde doğdu. Satranç oynamayı 11 yaşına geldiğinde ağabeyi Berthold'dan öğrendi. Lasker Alman Ustası ünvanını, 1889'da Breslau Turnuvası'nı kazandığında aldı. Lasker aslında bu turnuvayı şans eseri kazanmıştır. Hikaye şöyle: Turnuvada yine de iyi oyunlar çıkaran Lasker, Feyerfeil ile birlikte turnuvayı kazanmaya adaydı. Lasker turnuvada, biri Feyerfeil'a diğeri de başka bir oyuncuya olmak üzere iki oyun kaybetmişti. Feyerfeil ise iki oyunda berabere kalmış ve Lipke karşısındaki oyunu ertelenmişti. Ertelenen oyunda Feyerfeil'in bir Kale, bir At ve iki piyona karşılık Lipke'nin iki Fil'i, bir At'ı ve iki piyonu bulunuyordu. Feyerfeil, en kötü olasılıkla Lipke'yle berabere kalıp turnuvayı Lasker'in yarım puan önünde kazanabilirdi. Ama ertelenmeden sonra, oyunun başına oturduklarında Feyerfeil piyonlarından birini tahtaya yerleştirmeyi unuttu. Ertelenen bu oyun, 121 hamle sonra Feyerfeil'in yenilgisiyle sonuçlandı. Bu durumda Lasker'le aynı puana sahiptiler. Bu nedenle kazananı belirlemek için bu iki oyuncu bir kez daha karşılaştı. Bu oyunu Lasker kazandı. Feyerfeil'in yaptığı hata turnuvadan birkaç gün sonra farkedildi; ancak sonuç değişmedi. Turnuvayı aslında o sıralarda satrançı bırakmayı düşünen Lasker kazanmıştı. Bu hata yapılmıyaydı belki de beş yıl sonrasının Dünya Şampiyonu bambaşka bir isim olacaktı.

1894'te William Steinitz'le Dünya şampiyonluğu için karşılaştı. 10 kazanç, 4 beraberlik ve 5 kayıpla Lasker 25 yaşında ikinci Dünya Şampiyonu oluyordu.

1895'te Hastings'te Pillsbury ve Tchigorin'in ardından üçüncü oldu. Bu turnuvada Lasker tifoya yakalanmıştı. Hastings'ten sonra Satrançta Muhakeme adlı kitabını yazdı. Bu kitap Londra'da verdiği derslerden oluşuyordu. 1896'da Steinitz, Pillsbury ve Tchigorin'in katıldığı dörtlü turnuvada birinci oldu. Aynı yıl Dünya Şampiyonluğu için Steinitz'le yine karşılaştı. 10 kazanç, 5 beraberlik ve 2 kayıpla ünvanını korudu.

1897'de Lasker Heidelberg Üniversitesi'ne girdi. Buradan Erlangen Üniversitesi'ne geçti ve 1902 yılında matematik dalında doktorasını tamamladı. Çalıştığı alan geometrik hesaplama ve cebirdeki ideal sayılardı. Lasker'in vektör uzayında Lasker Teoremi adlı bir teoremi de vardı. Bu matematik çalışmalarının yanı sıra Albert Einstein'la da çok iyi arkadaşlıklar.

1904'te Lasker'in Satranç Dergisi adlı bir dergi çıkarmaya başladı.

1906'ya gelindiğinde, 10 yıllık bir aradan sonra 7. Dünya Satranç Şampiyonluğu maçı Lasker ve Marshall arasında oynandı. Lasker 8 kazanç ve 7 beraberlikle ünvanını korudu.

1907'de Lasker Kampf (Çaba) adlı felsefi bir kitap yayımladı.

1908 yılında Dünya Satranç Şampiyonluğu için Lasker ve Tarrasch karşılaştı. Lasker 8 kazanç, 5 beraberlik ve 3 kayıpla bir kez daha satrançta en iyinin kendisi olduğunu kanıtladı.

1910'da Lasker ve Schlechter karşılaştı. 10. ve son oyunda Lasker Schlechter'i yenerek durumu 1 kazanç, 8 beraberlik ve 1 kayıba getirerek ünvanını zor da olsa yine korudu. Bu son 71 hamlelik oyunda Schlechter bir beraberlik elde etseydi yeni Dünya Şampiyonu olacaktı. Aslında bu maçın bir Dünya Satranç Şampiyonluğu maçı olup olmadığı daha önceden duyurulmamıştı. Ama pek çok kişi bunu bu şekilde kabul edip, Lasker'i yine Dünya Şampiyonu olarak gördü. Schlechter ise I. Dünya Savaşı'nda açlıktan öldü. Aynı yıl Lasker ünvanını 8 kazanç ve 3 beraberlikle Janowski'ye karşı korudu. Lasker 4 yılda 4 kez Dünya Şampiyonluğu maçı oynamıştı. 10 yıllık bir aradan sonra bu kez ünvanını 13 ay içinde üç kez korudu. Bundan sonraki Dünya Şampiyonluğu maçı için yine bir 10 yılın geçmesi gerekecekti.

1914 yılında Saint Petersburg Turnuvası'nda Lasker 1/2 puanla Capablanca'nın önünde turnuvayı kazandı. Bu turnuvadan sonra Lasker Dünya Şampiyonluğu için Rubinstein'la karşılaşacakken I. Dünya Savaşı patlak verdi ve bu oyun oynanamadı. Diğer yandan Capablanca da Lasker'le karşılaşmak istiyordu ve Lasker-Rubinstein maçının galibiyle oynamayı bekliyordu.

1920 yılında Lasker ünvanını hiç bir oyun oynamadan Capablanca'ya bıraktı. Ama bu ikilinin karşılaşması için Lasker'e 11 000 dolar önerildi. Böylece 1921 yılında bu ikili Dünya Şampiyonluğu için karşılaştı. Lasker 53, Capablanca 32 yaşındaydı. Lasker bu karşılaşmayı hiçbir oyun kazanamayarak 10 beraberlik ve 4 kayıpla kaybetti. Böylece 27 yıl 337 gün boyunca taşıdığı ünvanı Capablanca'ya bırakmış oldu.

1924 yılında New York Turnuvası'nda Lasker, Capablanca ve Alekhine'in önünde birinciliği aldı. Lasker 1895-1924 yılları arası 10 büyük turnuvaya katılmış, bunların 8'ini kazanmış, birinde ikinci, diğerindeyse üçüncü olmuştu.

1927 yılında Berlin'e dönen Lasker briç ve go oynamaya başladı. Briç Olimpiyatları'nda Almanya takımının başında yer aldı. 1933 yılındaysa yahudi olduğu gerekçesiyle Almanya'dan sınır dışı edildi. New York'a taşınarak satranç ve briç öğretti. Bu yıllardaki bir başka uğraşısı felsefe ve geleceğin toplumu üzerine araştırmalar yapmaktı.

Lasker 11 Ocak 1941 yılında yaşama veda etti. Ünvanını 26 yılda 7 kez korudu. Hesaplanan en yüksek elo puanı 2720'dir. Dünya Şampiyonluğu maçlarında 52 kazanç, 44 beraberlik ve 16 kayıpla %74'lük bir başarı yakalamıştı.

9.g3 Fg4 10.Fg2 Axf4 11.gxf4 O-O-O
12.Ab3 Vf5 13.Afxd4! Axd4 14.Axd4
Vxf4+ 15.e3 Vxf2 16.Vxa7! Vxg2 17.Va8+
Şd7**4

18.Vxd8+! 1-0

Eğer 18...Şxd8 19.Ac6+ Şe8 (19...Şc8)
20.Kd8 mat.

IM Kiti Grosar-Severino Stantic Aova Gorica 1998 Nimzovich Savunması B00

1.e4 Ac6 2.d4 d5 3.e5 Ff5 4.Af3 Vd7?!

Siyah için uzun rok yapma şu yolla
olabilir 4.Ae2 e6 ve 5. Ag3 Fg6 6.h4 f6
7.h5 Ff7 8.f4 Vd7 9.c3 O-O-O, ile iki ta-
rafında durumu aynı.

5.Fe2 f6 6.O-O fxe5 7.Axe5 Axe5
8.dxe5 O-O-O? 9.Vd4! Fxc2?

Eğer 9...Şb8 10.Fe3 b6 11.b4, bunu
12.a4, Siyah güçlü bir saldırıya maruz kalır.

10.Fg4 e6 11.Vxa7 c5 12.Fd2 Ke8
13.Fa5 Vc6**5

14.Fxe6+! Vxe6

Siyah'ın alternatif hamlesi olan
14...Kxe6 da buradan 15.Va8+ Şd7 16.Vd8
ile güzel bir mata gider.

15.Va8+ Şd7 16.Vxb7 mat.

GM Mikhail Krasenkow- GM Utut Adianto/Koszalin 1998 Kabul Edilmiş Vezir Gambiti D28

1.d4 d5 2.Af3 Af6 3.c4 dxc4 4.e3 e6
5.Fxc4 c5 6.Ve2 Ac6 7.O-O a6 8. dxc5

Açılış Ansiklopedisi

Bu ay köşemizde kabul edilen ve edilmeyen Şah gambiti açılışlarını bulabilirsiniz.

C30/00 Şah Gambiti

1 e4 e5 2 f4

C30/00 Kabul Edilmemiş Şah Gambiti
(KEŞG)

1 e4 e5 2 f4 (2...exf4'siz)

C30/01 Mafya S, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 c5

C30/01 Norvalder V; Bucker V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 Vf6

C30/01 Keene S, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 Vh4+ 3 g3 Ve7

C30/04 Klasik S, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 Fc5

C30/06 Heath V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 Fc5 3 Af3 d6 4 b4

C30/11 Svenonius V, KEŞG

2 f4 Fc5 3 Af3 d6 4 Ac3 Af6 5 Fc4 Ac6 5 Fc4

Ac6 6 d3 Fg4 7 h3 Fxf3 8 Vxf3 exf4

C30/12 Marshall Atağı, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 Fc5 3 Af3 d6 4 c3 Fg4 5 fxe5

dxe5 6 Va4+

C31/00 Falkbeer K-G, KŞG

1 e4 e5 2 f4 d5

C31/03 Nimzovitch V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 d5 3 exd5 c6

C31/05 Nimzovitch V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 d5 3 exd5 e4 4 Fb5+

C32/01 Keres V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 d5 3 exd5 e4 4 d3 Af6 5 Ad2

C32/10 Reti V, KEŞG

1 e4 e5 2 f4 d5 3 exd5 e4 4 d3

C33/00 Kabul edilmiş Şah Gambiti (KŞG)

1 e4 e5 2 f4 exf4

C33/01 Orsini Gambiti, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 b3

C33/01 Merkez G, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 d4

C33/01 Bilguer-Mirage V, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Ve2

C33/01 Şah G; Tumbleweed, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Ş2

C33/01 Breyer G; Macar G; Carrera

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Vf3

C33/01 Gama G, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 g3 fxg3 4 Af3

C33/03 Keres G, KŞG; Mason G; Parnu G;

Requena G; Willemson G

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Ac3

C33/06 Lesser Fil G; Tartakower G, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Fe2

C33/07 Polerio G; Willemson G; Steinitz G

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 d4

C33/08 Fil G, KŞG; Şah Fil G

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Fc4

C33/09 Lopez-Gianutio K-G, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Fc4 f5

C33/10 Bledow V, KŞG; Bledow K-G;

Morphy S

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Fc4 d5

C33/14 Bryan K-G, KŞG; Brien K-G;

Kieseritzky

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 b5

C33/14 Klasik S, KŞG

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 g5

C33/14 Cozio Atağı, KŞG

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 g5 5 Vf3

C33/14 Fraser V, KŞG

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 g5 5 Ac3 Fg7 6 g3 fxg3 7

Vf3

C33/14 Grimm Atağı, KŞG

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 g5 5 Ac3 Fg7 6 d4 d6 7 e5

C33/14 McDonnel Atağı, KŞG

3 Fc4 Vh4+ 4 Şf1 g5 5 Ac3 Fg7 6 g3

C33/17 Cozio S; Hanneken S; Lopez S;

Prusya S; Lichtenstein K-A

3 Fc4 Af6

C33/18 Bogoljubov V, KŞG; Jaenisch V

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Fc4 Af6 4 Ac3 c6

C34/00 Şah-At Gambiti, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Af3

C34/01 Anti-Lieseritzky Sistemi, KŞG;

Becker S

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Af3 h6

C34/03 Fischer S, KŞG

1 e4 e5 2 f4 exf4 3 Af3 d6

C35/00 Cunningham Gambiti, KŞG

3 Af3 Fe7

C35/07 Bertin G, KŞG; Üç Piyon G; Kaptan

Bertin G

3 Af3 Fe7 4 Fc4 Fh4+ 5 g3

C35/07 Vahşi Cunningham G, KŞG

3 Af3 Fe7 4 Fc4 Fh4+

Fxc5 9.e4 Ag4 Kullanılan başka bir de-
vam yolu 9...b5 10.Fb3, ve 10...e5 or
10...Ad4. 10.e5 Ad4

Bu bir piyon kazanır ama tempo kay-
beder. Siyah gelişiminde yavaş kalır. Eski
devam yolu 10...Vc7 11.Ff4 f6 12.Abd2
Agxe5 13.Axe5 fxe5 14.Fe3 Ad4 15.Vh5+
g6 16.Vh6 Beyaz için daha iyi görünse de
Siyah'ın durumu kuşku.

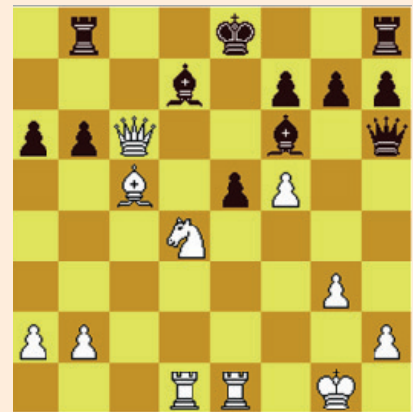
11.Axd4 Vxd4 12.Ad2 Axe5 13. Ab3
Vxc4 14.Vxe5 Ff8 15.Fe3 Vd5 16.Vg3
Fd6 17.f4 Ve4 18. Kad1 Fe7 19.f5! Fh4
19...exf5 20.Kfe1! sonra Beyaz Gelfand-
Salov, Madrid 1996 maçında kazanmıştır.
20.Vh3 Ff6 21.Fc5 e5 22.Ad4! b6

Siyah'ın 22...Vh4 23.Vb3 Fe7, oynama-
masına karşılık Beyaz'ın elinde 24.f6!
taktiği var, örneğin: 24...Fxf6 25.Ab5!, or
24... gxf6 25.Fxe7 Şxe7 26.Vb4+ Şe8
27.Ac6!!, ve kazanır.

23.Kfe1 Vf4? Bu kaybeder, ama Siyah'ın
alternatif 23...Vd5 24.Ab3 oyunuyla da başı
derttedir. Şah merkezde sıkışmıştır.

24.g3 Vh6 25.Vg2 Kb8 ya da 25...Ka7
26.Vc6+ Fd7 27.Vxb6 Ka8 28.Vd6
(29.Kxe5+ tehdit eder) 28...Vg5 29.Ae6!
ve kazanır.

26.Vc6+ Fd7**2

27.Ac6!! 1-0

Eğer 27...Fxc6 28.Ac7 mat.

Özgür Tek